

VÁLASZ ADÓ

2014/3. MÁRCIUS

Többes jogviszonyú vállalkozók közterhei

Végeláthatatlan adóelévülés

Munkaszerződés módosítása

Nyugdíjszerű ellátás korhatár előtt

Kérdések és válaszok

ADÓ
2014

3

Tisztelt Olvasó!

Gyakori, hogy egy vállalkozó több lábon áll: van munkaviszonya, mellette egyéni vagy társas vállalkozó, egyetemi tanulmányok vagy nyugdíj mellett működtet valamilyen vállalkozást. Az adózás és a társadalombiztosítás jogrendszere bonyolult szabályokban foglalja össze, hogy az ilyen kombinációkban melyik jogviszonyban mennyi a járulékköteles jövedelem, és mennyi közterhet kell fizetni. A mostani Válaszadóban azzal leszünk Előfizetőink segítségére, hogy jól áttekinthető, hasznos táblázatban összegezzük a különböző élethelyzetekben adódó kötelezettségeket.

Egy másik írásunk a társasági adó hatálya alá tartozó adóalanyok legfontosabb tudnivalóit foglalja össze az e körbe tartozó 2014-es változásokról, így például a jövedelem-(nyereség-)minimum számításáról, az adókedvezményekről, a látványcsapatsport támogatásához kapcsolódó bónuszokról, az innovációs járulékról.

Szintén tanulságos olvasnivaló lehet az adóélevüléssel foglalkozó cikkünk, amely bemutatja, miként lesz az elvi öt évből akár tíz is, ha a különböző ellenőrzések miatt megszakad, nyugszik vagy meghosszabbítható ez az időszak.

Kiadványunkban ezúttal is szerepel munkajogi téma; az írás bemutatja, hogy mikor a munkakörülmények tartós vagy átmeneti változása megváltoztatása esetén mikor szükséges a munkaszerződés módosítása, mikor lehet mellőzni azt, és milyen esetekben tilos. Egy másik cikkünkben megtudhatják, hogyan és meddig lehet jogszerűen kikötni a próbaidőt, ennek tartama alatt hogyan szüntethető meg a munkaviszony, kiadható-e a szabadság.

Újdonságok a társaságiadó-bevallásban

Elérhető a NAV honlapján a 1329-es társaságiadó-bevallási nyomtatvány és a kitöltési útmutató. Cikkünkben azokra az újdonságokra hívjuk fel a figyelmet, amelyekkel a 2013. adóévi adóbevallásban találkozhatnak először a vállalkozások.

Elsőként érdemes áttekinteni a társaságiadó-alapot érintő szabályokat. Annak a vállalkozásnak, amely bejelentett részesedéssel rendelkezik, figyelembe kell vennie, hogy ha a vételkor üzleti vagy cégértéket vett nyilvántartásba, akkor a részesedés kikerülésekor, részbeni kikerülésekor vagy értékének csökkenésekor (akkor is, ha értékvesztést számol el a vállalkozás) az adóalapból levonható árfolyamnyereséget csökkenteni, illetve az adóalapot növelő veszteséget növelni kell az üzleti vagy cégérték kivezetése (részbeni kivezetése) miatt elszámolt ráfordítással.

Ha a vállalkozás kisvállalati adó (kiva) alanya részére adott a 2013. adóévben támogatást, az elszámolt ráfordítás nem minősül

a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek, így azzal minden esetben növelni kell az adóalapot. A kiva alanyának arra vonatkozó nyilatkozata, hogy a támogatás nélkül az adózás előtti eredménye nem lenne negatív, nem jogosítja fel a vállalkozást, hogy az elszámolt ráfordítással ne növelje az adóalapját. Ezért nincs is értelme ilyen nyilatkozatot kérni a kiva-alanytól.

A hosszú lejáratú kötelezettségeken kimutatott nem realizált árfolyam-különbözet címen a korábbi években adózás előtti eredménycsökkentésként vagy -növelésként elszámolt összeggel ellentétes adóalap-módosítást csak akkor lehet 2013-tól figyelembe venni, ha a kötelezettség kikerül a nyilvántartásból. Korábban ezt akkor kellett megtenni, amikor a kötelezettség kikerült a hosszú lejáratú kötelezettségek közül.

Az úgynevezett alultőkésítési szabályban két változásra érdemes figyelni. Egyrészt arra, hogy kötelezettségként nem kell számolni az olyan, a mérlegben kimutatott kölcsönnek, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnak, illetve váltótartozásnak nem minősülő kötelezettséggel, amelyre az adózó az eredménye terhére kamatot fizet, vagy amelyre tekintettel az adózás előtti eredm-

nyét a 18. § szerint csökkenti, ha a kötelezettség áruszállításból és szolgáltatásnyújtásból származik. (A megelőző adóévben csak a hitelintézetnél és a pénzügyi vállalkozásnál a pénzügyi szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatban, annak érdekében fennálló tartozást nem kellett figyelembe venni, ez a szabály változatlanul érvényes).

Másrészt nem lehet az adóévi kötelezettség napi átlagos állományát csökkenteni az áruszállításból és a szolgáltatásnyújtásból származó, a mérlegben a befektetett pénzügyi eszközök között, a követelések között vagy az értékpapírok között kimutatott pénzkövetelés adóévi napi átlagos állományának összegével.

Elhatárolt veszteség címen 2013-tól az adóalap 50 százalékának megfelelő összegben felül csökkentést lehet érvényesíteni, ha az adózóval szemben kezdeményezett csőd- vagy felszámolási eljárás jogerős bírósági végzéssel jóváhagyott egyezséggel szűnik meg, feltéve, hogy a bírósági határozat 2012-ben vagy azt követően emelkedett jogerőre. Ekkor a korábbi adóévek elhatárolt veszteségéből az egyezségre tekintettel elengedett (rendkívüli bevételként elszámolt, időbelileg el nem határolt) kötelezettség felének megfelelő összeg is elszámolható az adózás előtti eredmény csökkentéseként.

Az átalakulás, illetve többségbefolyás-szerzés esetére a jogelőd, illetve az adózó korábbi veszteségeinek felhasználásához előírt bevételi, illetve a tevékenységfolytatásra vonatkozó követelményt nem kell teljesíteni, ha az adózó az átalakulást, illetve a többségbefolyás-szerzést követő két adóévben jogutód nélkül megszűnik.

Jövedelem-(nyereség-)minimum

A jövedelem-(nyereség-)minimum továbbra is a korrigált összes bevétel 2 százaléka. A bevételt azonban 2013-tól növelni kell a magánszemély taggal szemben fennálló kötelezettség napi átlagos állományának a megelőző adóév utolsó napján fennálló állományát meghaladó összegének felével. A kötelezettségbe (sem a tárgyévi, sem a megelőző adóévi összegbe) nem kell beszámítani a taggal szemben áruszállítás, szolgáltatás igénybevétel, illetve osztalék miatt fennálló kötelezettséget.

Fejlesztési adókedvezmény

- Enyhítés, hogy a környezetterhelési mutató túllépése esetén az adott adóévben nem vehető igénybe az adókedvezmény, de a jogot emiatt nem veszíti el az adózó.
- Új támogatható cél a jelenértéken legalább 100 millió forint értékű szabad vállalkozási zónában megvalósítani tervezett beruhá-

zás és az energiahatékonyságot szolgáló beruházás. A részleteket a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételeinek szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) kormányrendelet határozza meg.

Látvány-csapatsport

- A 2013-2014-es sportfejlesztési programhoz nyújtott támogatás adókedvezményként történő igénybevételeinek feltétele a kiegészítő sportfejlesztési támogatás megfizetése, ami a nyújtott támogatásra jutó adó 75 százaléka felel meg.
- A 2013. november 30-ától nyújtott támogatás a támogatás nyújtásának adóévi adójából és a következő adóévek, utoljára a támogatás naptári évét követő hatodik naptári évben záródó adóévi adóból érvényesíthető. Az ezt megelőzően nyújtott támogatás az adóév és a következő három adóév adójából tartható vissza.
- Az adott támogatás (és az esetleges kiegészítő sportfejlesztési támogatás) átutalását az adóhatóság felé (2013. május 19-étől) az átutalást követő 8 napon belül be kell jelenteni a Sportbej. nyomtatványon. A bejelentés határidőben történő benyújtásának elmaradása igazolási kérelemmel sem pótolható, azaz ilyen esetben az adókedvezmény – a támogatások átutalása ellenére – nem vehető igénybe.

Hitelintézetek hozzájárulása

A 2013-ban hatályos hitelintézeti törvény lehetőséget ad a hitelintézeteknek, hogy a 2013. december 31-éig már megképzett általános kockázati céltartalékot vagy annak egy részét – ha abból nem veszteséget fedez a vállalkozás – a hitelintézet 2013. december 31-ei fordulónappal átvezesse az eredménytartalékba (a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 234/Q § alapján). Ha ezzel a lehetőséggel él a vállalkozás, akkor a társaságiadó-kötelezettségének a meghatározásakor a következők szerint kell eljárnia:

Adóalap

1. Ha nem a jövedelem-(nyereség-)minimum alapján adózik, akkor az adóalapja
 - ± az adózás előtti eredmény
 - + adózás előtti eredményt növelő tételek (Tao. tv. 8. §, 16. §, 18. §, VII. fejezet)
 - adózás előtti eredményt csökkentő tételek (Tao. tv. 7. § 16. §, 17. § 18. §, VII. fejezet)
 - + az általános kockázati céltartalék eredménytartalékba átvett összeg
 - ± adóalap, de legalább az általános kockázati céltartalék átvett összege.
2. Ha a jövedelem- (nyereség-) minimum alapján adózik, akkor az adóalap

- ± jövedelem- (nyereség-) minimum
- + az általános kockázati céltartalék eredménytartalékba átvett összege
- ± adóalap, de legalább az általános kockázati céltartalék eredménytartalékba átvett összege.

Adó: az általános kockázati céltartalék átvett összege nélküli adóalap után 500 millió forintig 10 százalék, az azon felüli összeg után 19 százalék, s az általános kockázati céltartalék átvett összegének megfelelő adóalap után is 19 százalék.

Az adó megállapítása, megfizetése: az általános kockázati céltartalék átvett összegének megfelelő adóalap utáni adót – külön nyomtatványon (14P90-02 lap) – kell megállapítani és bevallani, és 2014. március 10-éig kell megfizetni.

Energiaellátók jövedelemadója

Az adó mértéke 31 százalék.

Új adóalanyok a közszolgáltatónak minősülő szervezetek:

- a működési engedélyes víziközmű-szolgáltató,
- a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére feljogosított közszolgáltató,
- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző közszolgáltató.

Adókedvezmények:

- a fejlesztési adókedvezményre jogosult a társasági adóból nem érvényesített adókedvezményt, legfeljebb a jövedelemadó 50 százalékaig visszatarthatja,
- a bányajáradék, maximum 1,5 milliárd forint összeg.

Adóelőleg-bevallás: első ízben a 2014. adóévre (2014. július 1–2015. június 30. közötti időszakra) jövedelemadó-előleget kell bevallani a 2013. adóévi kötelezettség alapján. A gyakoriság 5 millió forintot meg nem haladó (évesített) kötelezettség esetén háromhavi, 5 millió forintot meghaladó (évesített) kötelezettség esetén havi.

Innovációs járulék

- Az eladott áruk beszerzési értéke (elábé) és a közvetített szolgáltatás csak korlátozottan (a vállalkozó nettó árbevételétől függően sávosan csökkenő mértékben) vonható le az árbevételből. Kivételt képez az export árbevételéhez, valamint a közfinanszírozásban részesülő gyógyszerek nettó árbevételéhez felmerült elábé és közvetített szolgáltatás, továbbá az elszámolóházi tevékenységet végző szervezetnél a földgáz és villamosenergia beszerzési értéke, amelyek teljes összegben levonhatók.
- Azon vállalkozásnak, amelynél az elábé és

a közvetített szolgáltatások együttes értéke meghaladja az árbevétel 50 százalékát, a társaságiadó-törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülő vállalkozás, vállalkozások együttes adata alapján kell az adóalapot kiszámítani, majd azt a nettó árbevétel arányában megosztani.

Transzferár nyilvántartás

Nem kell nyilvántartást készíteni,

- ha az adózó kapcsolt vállalkozással kötött szerződése (ha a jogszabály szerint a szerződése mással összevonható, akkor együttvéve) alapján az adóévben a teljesítések értéke szokásos piaci áron számítva (áfa nélkül) nem haladja meg az 50 millió forintot,
- a szolgáltatás, termékértékesítés ellenértékének kapcsolt vállalkozás vagy kapcsolt vállalkozások részére változatlan összegben, illetve értékben történő áttérhelése esetén, ha az 2013. június 21-étől következik be, valamint ha a szolgáltatást nyújtó, terméket értékesítő társaság nem áll kapcsolt vállalkozási viszonyban az adózóval, a kapcsolt külföldi személlyel vagy a költséget viselő féllel.

Pölöskei Pálné,
okleveles könyvvizsgáló

Többes jogviszonyú vállalkozók járuléka, szochója, tételes adója

Munkaviszony, nyugdíj vagy hallgatói jogviszony mellett egyéni vállalkozó? Egyidejűleg egyéni és társas vállalkozó is? Főállású kisadózó és emellett egy másik kisadózó vállalkozásból is szerez jövedelmet? Áttekinthető táblázatban foglaltuk össze, melyik jogviszonyában mennyi járulékot, szochót, tételes adót kell fizetnie.

Sokszor felmerül az a kérdés, hogy mi a járulékfizetés alapja akkor, ha a vállalkozó többes jogviszonyban dolgozik, illetve milyen társadalombiztosítási közterheket kell ez esetben megfizetni.

A vállalkozók többes jogviszonyait külön szabályozza az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) és a kisadózásról szóló 2012. évi CXLVII. törvény. Ezen szabályokra épülő kötelező társadalombiztosítási befizetéseket az alábbi táblázatban foglaltuk össze. Az egyidejűleg fennálló jogviszonyokat a „Jogviszony A” és a „Jogviszony B” oszlop tartalmazza. Az egyéni vállalkozó és a társas vállalkozó fogalmát a Tbj. határozza meg.

Jogviszony A	Jogviszony B	Járulék és szociális hozzájárulási adó
egyéni vállalkozó vagy társas vállalkozó	közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás	Jogviszony A: 7 százalék egészségbiztosítási járulék, 10 százalék nyugdíjjárulék és 27 százalék szociális hozzájárulási adó, amelyek alapja a tényleges jövedelem, átalányjövedelem, illetve az evatörvényben meghatározott adóalap 4 százaléka. Jogviszony B: nincs fizetési kötelezettség
egyéni vállalkozó vagy társas vállalkozó	heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszony (heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani)	Jogviszony A: 7 százalék egészségbiztosítási járulék, 10 százalék nyugdíjjárulék és 27 százalék szociális hozzájárulási adó, amelyek alapja a tényleges jövedelem, átalányjövedelem, illetve az evatörvényben meghatározott adóalap 4 százaléka. Jogviszony B: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, 10 százalék nyugdíjjárulék, valamint 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja a munkaviszonyból származó jövedelem, amelynek napi 8 órás foglalkoztatásnál el kell érnie legalább a minimálbért. (Minimálbér: havi 101 500 forint, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum, azaz havi 118 000 forint – középfokú végzettségnek minősül a szakmunkásiskola is.)
egyéni vállalkozó	társas vállalkozó	Jogviszony A: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese, 10 százalék nyugdíjjárulék alapja legalább a minimálbér, míg a 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Jogviszony B: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, 10 százalék nyugdíjjárulék, 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja a tényleges jövedelem. (1)
társas vállalkozó	társas vállalkozó	Jogviszony A: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese, 10 százalék nyugdíjjárulék alapja minimum a minimálbér, 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Jogviszony B: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, 10 százalék nyugdíjjárulék, 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja a tényleges jövedelem. (1)
kisadózó vállalkozás	heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszony (heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani)	Jogviszony A: 25 000 forint tételes adó Jogviszony B: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, 10 százalék nyugdíjjárulék, valamint 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja a munkaviszonyból származó jövedelem, amelynek napi 8 órás foglalkoztatás el kell érnie legalább a minimálbért. (Minimálbér: havi 101 500 forint, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum, azaz havi 118 000 forint – középfokú végzettségnek minősül a szakmunkásiskola is.)
kisadózó vállalkozás	egyéni vállalkozó, illetve társas vállalkozó, aki nem kisadózó, továbbá nem kiegészítő tevékenységet folytató kisadózó vállalkozás	Jogviszony A: 25 000 forint tételes adó Jogviszony B: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese, 10 százalék nyugdíjjárulék alapja minimum a minimálbér, 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka.
kisadózó vállalkozásban fennálló főállású jogállás	kiadózó vállalkozás	Jogviszony A: 50 000 forint tételes adó Jogviszony B: 25 000 forint tételes adó
kisadózó vállalkozás, amely a Tbj. alapján kiegészítő tevékenységet folytató minősül	kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vagy társas vállalkozó	Jogviszony A: 25 000 forint tételes adó Jogviszony B: 10 százalék nyugdíjjárulék, amelynek alapja a személyes közreműködése alapján kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelem, vállalkozói kivét, átalányban megállapított jövedelem, illetve az evatörvényben meghatározott adóalap 10 százaléka. (2)
kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vagy társas vállalkozó	kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vagy társas vállalkozó	Jogviszony A: 6 810 forint egészségügyi szolgáltatási járulék és 10 százalék nyugdíjjárulék. A nyugdíjjárulék alapja a társas vállalkozónak a személyes közreműködése alapján kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelem, vállalkozói kivét, átalányban megállapított jövedelem, illetve az evatörvényben meghatározott adóalap 10 százaléka. Jogviszony B: 10 százalék nyugdíjjárulék, amelynek alapja a személyes közreműködése alapján kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelem, vállalkozói kivét, átalányban megállapított jövedelem, illetve az evatörvényben meghatározott adóalap 10 százaléka. (3)
kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vagy társas vállalkozó	heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszony (heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani)	Jogviszony A: 10 százalék nyugdíjjárulék, amelynek alapja a személyes közreműködése alapján kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelem, vállalkozói kivét, átalányban megállapított jövedelem, illetve az evatörvényben meghatározott adóalap 10 százaléka. (4) Jogviszony B: 8,5 százalék egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, 10 százalék nyugdíjjárulék, valamint 27 százalék szociális hozzájárulási adó alapja a munkaviszonyból származó jövedelem, amelynek napi 8 órás foglalkoztatás el kell érnie legalább a minimálbért. (Minimálbér: havi 101 500 forint, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum, azaz havi 118 000 forint – középfokú végzettségnek minősül a szakmunkásiskola is.)

Megjegyzések:

(1) Amennyiben a társas vállalkozóként biztosított több gazdasági társaság személyesen közreműködő tagja vagy ügyvezetője, a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot – évente egy alkalommal történő választása szerint – egyszer kell figyelembe venni. A társas vállalkozó a választásáról a tárgyévi január 31-ig nyilatkozik a társas vállalkozásnak. Annak az egyéni vállalkozónak, aki egyben társas vállalkozóként is biztosított, egyéni vállalkozói járulé- és szociális hozzájárulási adó-fizetési kötelezettsége az emelt alapok után áll fenn. Ez esetben a társas vállalkozásnál fennálló járulékfizetési kötelezettség alapja a ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem. Az egyéni vállalkozó a társas vállalkozás részére a tárgyévi január 31-ig tett nyilatkozat alapján évenként az adóév egészére választhatja, hogy a járulékfizetési alsó határ után történő járulékfizetési kötelezettséget társas vállalkozóként teljesíti. E választása alapján az egyéni vállalkozás a ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem után fizeti a járulékokat és a szociális hozzájárulási adót.

(2) A kormány tájékoztatót adott ki arra vonatkozóan, hogy a kiegészítő tevékenységet és egyben kisadózó tevékenységet folytató vállalkozó után kell-e fizetni egészségügyi szolgáltatási járulékot. Ezen tájékoztató alapján nem kell megfizetni a 6810 forint egészségügyi szolgáltatási járulékot, mivel a kisadózó vállalkozások tételes adója mentesít a járulékok, köztük az egészségügyi szolgáltatási járulék megfizetésének kötelezettsége alól is. Forrás: <http://www.kormany.hu>

(3) Ha az egyéni vállalkozó egyidejűleg társas vállalkozó is, az egészségügyi szolgáltatási járulékot egyéni vállalkozóként kell megfizetnie. Az egyéni vállalkozó a tárgyévi január 31-ig a társas vállalkozásnak tett nyilatkozata alapján az adóév egészére választhatja, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékot a társas vállalkozás – több társas vállalkozásban fennálló tagsági jogviszony esetén a választása szerinti vállalkozás – fizeti meg utána. Ha a társas vállalkozó több vállalkozásban végez munkát, akkor a tárgyévi január 31-ig az adóév egészére vonatkozóan nyilatkoznia kell a társas vállalkozásoknak arról, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékot melyik társas vállalkozás fizeti meg utána.

(4) 2014. január 1-jétől kell alkalmazni azt a szabályt, hogy nem kell egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni arra az időtartamra, amely alatt a kiegészítő tevékenységet folytató vállalkozó foglalkoztatása a munkaviszonyában vagy egyidejűleg fennálló több munkaviszonyában együttesen eléri a heti 36 órát.

Radics Zsuzsanna, tb-szakértő

Ettől végeláthatatlan az adóelévülés

Az adóeljárásban az elévülési idő meghosszabbítható, megszakítható, de lehetőség van annak nyugvására is. Mikor, milyen esetben engedi meg ezt a törvény? Összefoglaltuk.

Az adózás rendjéről szóló 2003. XCII. törvényben (Art.) foglalt, az elévülésre vonatkozó általános szabály értelmében az adó megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, bejelentést kellett volna tenni, illetve bevallás, bejelentés hiányában az adót meg kellett volna fizetni (164. § (1) bekezdés). Így például a 2013. évre ►

szóló személyijövedelemadó-bevallás benyújtási határideje 2014. május 20-a, ezért a 2013-as adóévvvel kapcsolatban 2019. december 31-éig jogosult (jogerős) megállapítást tenni az adóhatóság.

Az illeték mint adónem elévülésével kapcsolatban speciális szabályt állapít meg az Art. 164. § (4) bekezdése. Eszerint az illeték megállapításához való jog (a pénzügyi tranzakciós illeték kivételével) annak a nap-tári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben a vagyonszerzést illetékkiszabásra az állami adóhatóságnál bejelentették, illetve amikor az a körülmény, hogy az illeték megfizetését vagy a kiszabás céljából elrendelt bejelentést elmulasztották az állami adóhatóság tudomására jutott.

Az elévülési idő öt éves szabályától azonban az Art. számos eltérést enged, így bizonyos feltételek esetén lehetővé teszi annak

- 1.) meghatározott időtartamú meghosszabbítását,
- 2.) nyugvását, illetve akár
- 3.) megszakítását (amely utóbbi eset az elévülési idő újraindulását eredményezi, függetlenül attól, hogy abból mennyi idő telt el már addig).

1) Az elévülés ennek megfelelően hat hónappal meghosszabbodik, ha az adóbevallás késedelmes benyújtásakor, illetve a költség-

vetési támogatás igénylésekor az adómegállapításhoz, illetve a költségvetési támogatás igényléséhez való jog elévüléséig kevesebb mint hat hónap van hátra (164. § (1) bekezdése), azaz ha az adózó valamilyen oknál fogva a törvényi határidőt elmulasztva tesz eleget bevallási kötelezettségének.

Így ha valaki például csak 2019. november 20-án nyújtja be a 2013. évi szja-bevallását, akkor a generális határidőtől eltérően az adóhatóság az ezt követő hat hónap elteltéig (2020. június 30-áig) is jogosulttá válik arra, hogy a bevallással érintett adóévet vizsgálva (jogerős) megállapítást tegyen. Hasonló, az elévülést konkrét időtartammal meghosszabbító okként kezeli az Art., ha a felettes adóhatóság a másodfokú eljárás keretében, vagy a felettes adóhatóság, az adópolitikáért felelős miniszter vagy a NAV felügyeletére kijelölt miniszter felügyeleti intézkedés keretében, illetve az adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata során a bíróság új eljárás lefolytatását rendeli el, azzal, hogy a felsorolt okok csak egyetlen alkalommal válthatják ki ezt a joghatást.

Tehát ha adott esetben a felettes adóhatóság második alkalommal is új eljárás lefolytatására utasítja az első fokon eljáró adóhatóságot, az már nem eredményezi ismételt az adó megállapításához való jog elévülésé-

nek meghosszabbodását (ilyen esetben – ha egyéb, az elévülés tartamát befolyásoló körülmény nem áll fenn és az öt év hat hónap eltelte, az elsőfokú adóhatóság jellemzően csak azt jogosult megállapítani, hogy a vizsgálattal érintett időszak vonatkozásában beállt az adó megállapításához való jog elévülése, így annak tekintetében nem jogosult megállapítást tenni vagy akár a korábbi megállapítást fenntartani).

További speciális, az adómegállapításhoz való jog elévülésének idejét meghosszabbító rendelkezés alkalmazandó

- a bíróság által jogerősen megállapított csalás (Btk. 373. §), költségvetési csalás (Btk. 396. §), – a 2013. június 30-áig hatályban volt költségvetési csalás, csalás,
- a 2011. december 31-éig hatályban volt jogosulatlan gazdasági előny megszerzése, adócsalás, munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás vagy
- a 2005. szeptember 1-jéig hatályban volt társadalombiztosítási, egészségbiztosítási vagy nyugdíj járulék-fizetési kötelezettség megsértése bűncselekmények esetében, ha azokat adóra, járulékra vagy költségvetési támogatásra követik el. Ilyenkor az adó megállapításához való jog addig nem évül el, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül (164. § (1a) bekezdése).

MEGJELENT A LEGFRISSEBB HVG EXTRA Pszichológia

KERESSE
AZ ÚJSÁG-
ÁRUSOKNÁL!

VEKERDY TAMÁS:
HATALOM A NEVELÉSBEN
AZ ÉN VEZÉREM

KI BIRTOKOLJA A SZEXET?
EGYENRANGÚ HARMÓNIA

10 TIPP A HATALOMMAL VALÓ
VISSZÁÉLÉS ELLEN A MUNKAHELYEN

Részletek: extra.hvg.hu

E rendelkezések akkor is irányadóak, ha az elkövető azért nem büntethető, vagy büntetése korlátlanul enyhíthető, mert tartozását a vádirat benyújtásáig az adóhatóság által megjelölt számlára kiegyenlítette, és vele szemben az eljárást ez okból megszüntették, vagy az eljárást az elkövetővel szemben megrovás alkalmazásával szüntették meg (164. § (1b) bekezdése).

2.) Az elévülést – időben előre be nem határolható módon – befolyásoló következő jogintézmény az elévülés nyugvása, amelynek esetében a nyugvása okot adó körülmény időtartama (legyen az bármilyen hosszú is) nem számít bele az elévülési időbe, azaz annak felmerülésekor az elévülés idejét mérő „stopperóránkat” mintegy meg kell állítani, s azt csak ezen nyugvást megalapozó körülmény megszűnését követően indíthatjuk el újra. Az Art. ilyen, az elévülés nyugvását eredményező okként határozza meg az alábbiakat:

- ha az adóhatóság határozatát a bíróság felülvizsgálja, akkor a másodfokú adóhatósági határozat jogerőre emelkedésétől a bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig, felülvizsgálati kérelem esetén a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig nyugszik az adó megállapításához való jog elévülése (164. § (5) bekezdése);

- ha az adóhatóság az adót megállapító határozat vagy a végrehajtás során hozott végzés kézbesítése tekintetében ad helyt a vélelem megdöntése iránti kérelemnek, nyugszik az adómegállapításhoz, illetve a végrehajtáshoz való jog elévülése a kézbesítési vélelem beálltától az annak megdöntésére irányuló kérelemnek helyt adó végzés jogerőre emelkedéséig (164. § (9) bekezdése);

- ha hagyatéki eljárás lefolytatására kerül sor, úgy az adó megállapításához, az adótartozás végrehajtásához és a költségvetési támogatás igényléséhez való jog elévülése az adózó halálának napjától a hagyatéki eljárást lezáró döntés jogerőre emelkedésének időpontjáig nyugszik (164. § (12) bekezdése);

- s végül egy további lényeges, 2014. január 1-jétől hatályos nyugvási okot is tartalmaz az Art, amely szerint az adó megállapításához való jog elévülése az ad 1) pont szerinti büntetőeljárások esetében a büntetőeljárás kezdő időpontjától annak jogerős befejezéséig nyugszik (164. § (1c) bekezdése).

E rendelkezés azonban csak azon adóévekre alkalmazható, amelyek vonatkozásában az adó megállapításához való jog még nem érvél el 2013. december 31-éig, abban az esetben is, ha esetlegesen a büntetőeljárás már korábban is folyamatban volt.

Ha az elévülés nyugváásával kapcsolatban több ilyen körülmény merül fel, akkor ezek párhuzamosan folynak, vagyis az elévülési

idő az elsőként felmerült ok kezdetétől annak megszűnéséig nyugszik, amelyik a legtovább fennáll. Például ha az adózóval az adóvizsgálat idején megindul egy büntetőeljárás, majd még ennek folyamatban léte alatt az adózó kezdeményezi az adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálatát, s e perben a büntetőeljárás jogerős lezárását követően születik ítélet, akkor az elévülés a büntetőeljárás kezdetétől a bírósági felülvizsgálat eredményeként hozott ítélet jogerőre emelkedésének időpontjáig nyugszik).

3.) Az Art. a fentieket meghaladóan, a vizsgálások megelőzése érdekében az elévülést megszakító okként kezeli továbbá azon önellenőrzések benyújtását, amelyekben foglalt adókülönbözeti eltérés az adózó javára mutatkozik, hiszen ezen szabály hiányában egy az elévüléshez megfelelően közeli időpontban benyújtott, az adózó javára szóló eltérést tartalmazó önellenőrzéses bevallás szinte teljesen ellehetetlenítené, értelmetlenné tenné egy esetleges adóhatósági ellenőrzés lefolytatását.

A fentieket áttekintve látható, hogy számos, az elévülés általános határidejét érintő körülmény merülhet fel, amelyek hatására ezen öt éves tartam könnyedén évekkel kitolódhat. Az adóhatóságot sújtó ügyteher vagy egy ügy bonyolultsága önmagában is akár több évig elhúzódó eljárást eredményezhet. Emellett meglehetősen gyakori, hogy az adózók nem nyugszanak bele az adóhatósági megállapításokba, és igénybe veszik az összes lehetséges jogorvoslati lehetőséget. S bár az ezek következményeként esetlegesen elrendelt új eljárás csak egy alkalommal és mindösszesen hat hónappal hosszabbítja meg az elévülési időt, ám erre sok esetben csak a rendkívüli jogorvoslati utak, a bírósági felülvizsgálati eljárások révén kerülhet sor, amelyeknek – szintén többéves – tartama ugyanakkor nem számítandó bele az elévülési időbe.

2014. január 1-jétől számolni kell már az esetlegesen az ügyek kapcsán megindított büntetőeljárásokkal is, amelyeknek szintén az elévülés nyugvását vonják maguk után akkor is, ha akár egy több évig tartó processzus eredményeképpen jogerősen felfmentik adózót.

Mindezek, vagyis számos az elévülés általános szabályát áttörő rendelkezés következtében – megértve természetesen az e mögött meghúzódó, a költségvetés nagyon is méltányolható és az adóelkerülésnek sajnálatosan nagymértékben kiszolgáltatott érdekeit előtérbe helyező szándékot – az elévülés mégis némiképpen elveszteni látszik azon lényegét, miszerint az adóalanyok és az adóhatóság számára előre látható, biztos időbeli kereteket szab jogviszonyaikban.

Verbai Tamás, jogász

Munkaszerződés: amikor kötelező, és amikor tilos a módosítás

A munkáltatók egy része – mindenkorai gazdálkodási igényeivel indokolva – nem riad vissza a munkaszerződés egyoldalú módosításától sem. Erre tekintettel írja elő a munka törvénykönyve (Mt.) azt a garanciális szabályt, miszerint a munkaszerződés főszabály szerint csak a felek közös megegyezésével, egybehangzó akaratnyilatkozatával módosítható. Cikkünkben megvizsgáljuk a munkaszerződéstől eltérő ideiglenes foglalkoztatás lehetőségét, az alakszerűségi követelményeket, a munkahely és a munkabér módosítását, illetve azokat az eseteket, amikor kizárt a módosítás.

A munkaszerződést írásba kell foglalni, mely szabály irányadó a módosítás tekintetében is. Erről a munkáltató köteles gondoskodni, s ha ezt elmulasztja megtenni, a munkavállaló 30 napon belül hivatkozhat a módosítás érvénytelenségére. Ugyanakkor a szóbeli módosítás is érvényes, amennyiben az a felek egyező akaratából teljesedésbe ment (ennek ellenére ajánlatos írásba foglalni, megkönnyítve ezzel az esetleges bizonyítási procedúrát). Így ha a munkáltató – a munkaszerződés írásbeli módosítása nélkül – a munkavállalót huzamos időn keresztül a munkaszerződéstől eltérő munkaköri feladatok ellátására utasítja, és ezt munkavállaló nem kifogásolja, utóbb a munkáltató nem kötelezheti a munkavállalót a munkaszerződésben szereplő eredeti munkakör ellátására, ugyanis ez már munkaszerződés-módosításnak minősülne.

A munkaszerződést akkor szükséges módosítani, ha azok a körülmények, melyekre a felek a munkaszerződést alapították, tartósan és lényegesen megváltoznak, így a munkavállaló az eredeti szerződéses feltételek mellett a továbbiakban nem foglalkoztatható. Ebből következően nem minősül munkaszerződés-módosításnak, és nincs szükség a munkavállaló hozzájárulására sem, ha a munkáltató a munkavállalót az Mt. 53.§-a szerint, ideiglenesen a munkaszerződéstől eltérően foglalkoztatja. E tényállás körébe a munkaszerződéstől eltérő munkakör, munkahely és más munkáltatónál történő foglalkoztatás tartozik, korlátozott időtartamban (összesen naptári évenként maximum 44 beosztás szerinti munkanap vagy 352 óra).

Nem szükséges tehát módosítani a munkaszerződést annak tartalmát ideiglenesen érintő kisebb változások esetén sem (például szervezeti változás történik a munkáltatónál, a munkavállaló fizetés nélküli szabadságon van).

ELŐFIZETÉSI AKCIÓ!

FIZESSEN ELŐ NEGYEDÉVRE A HVG-RE ÉS EGY ÉVRE A HVG
EXTRA PSZICHOLÓGIA VAGY BUSINESS MAGAZINRA,
KEDVEZMÉNYES CSOMAGÁRON, ÉS AKKOR NEMCSAK A
LEGFONTOSABB ESEMÉNYEKET, HANEM A LEGÚJABB
TRENDEKET IS NYOMON KÖVETHETI VELÜNK!

50%
KEDVEZMÉNY

CSOMAGÁRON:

5325
FORINT

A HVG NEGYEDÉVES
+ A HVG EXTRA PSZICHOLÓGIA ÉVES ELŐFIZETÉSE
50% KEDVEZMÉNNYEL:
5325 Ft

A HVG NEGYEDÉVES
+ A HVG EXTRA BUSINESS ÉVES ELŐFIZETÉSE
50% KEDVEZMÉNNYEL:
5325 Ft

MEGRENDELÉS: bolt.hvg.hu/elofizetes

E-MAIL: ugyfelszolgalat@hvg.hu

INFORMÁCIÓ: 06-1-436-20-45

Megrendelési határidő: 2014. március 31.

A HVG-előfizetése már a következő hónap 1-jétől automatikusan beindul. Az Extra magazinokat negyedévente, a megjelenésükkor küldjük el. Az Extra magazinok előfizetését a befizetést követő, soron következő magazin megjelenésével indítjuk.

2014. január 1-jétől emelkedett a minimálbér, illetve a garantált bérminimum összege. Ha a felek az érintett munkavállalók esetén nem módosították ennek megfelelően írásban a munkaszerződést, attól függetlenül ez a rendelkezés kötelezi őket (ilyen esetben tehát az írásba foglalás elmaradása nem probléma).

A módosítás határozott időtartamra is szólhat, tipikus esete, amikor például a munkavállaló kisgyermekes kollégáját helyettesíti bizonyos munkakörök átvételével.

A munkakör-módosítás kezdeményezését indokolhatja, ha például a munkavállaló egészségi állapota megromlik, vagy időközben magasabb végzettséget szerez, míg a munkáltató oldaláról az, ha a munkavállaló által ellátott feladatok növekednek vagy csökkennek. Ugyanakkor, amennyiben az elvégzendő munkák jellege csak kis mértékben változik meg, nem szükséges módosítani a munkaszerződést. Így a munkáltatónak joga van arra, hogy egy feladattal csökkentse a munkavállaló által ellátandó feladatokat (BH 1998.52.). Nem eredményez munkaszerződés módosítására irányuló kötelezettséget az sem, ha a munkavállaló tevékenységét olyan feladatok ellátásával bővítik, melyek a szakmai szokások szerint az adott munkakörhöz tartoznak.

A munkaszerződésben rögzített állandó munkahely módosításához is a felek egybehangzó akaratnyilatkozatára van szükség, hasonlóan ahhoz az esethez, amikor a munkaszerződésben munkavégzési hely nem került rögzítésre, és a munkavállaló szokásosan egy helyen végzi a munkáját.

Abban az esetben, ha a felek a munkaszerződésben megjelölték a konkrét munkavégzési helyeket (például úgy, hogy „a munkáltató Rákóczi téri, Bartók Béla úti telephelyei”), akkor egy telephely megszüntetése esetén nem szükséges a munkaszerződés módosítása.

Ha a munkaszerződésben munkavégzési helyként az szerepel, hogy „a munkáltató mindenkor székhelye” vagy „mindenkori telephelye”, abban az esetben az változó munkavégzési helynek minősül, ugyanis ha a munkavállaló ezzel a tartalommal írta alá a munkaszerződést, számolnia kell azzal, hogy a székhely megváltozása egyben a munkavégzési helyének megváltozásával is együtt jár.

A munkabér növeléséhez, illetve csökkentéséhez is szükséges a munkaszerződés módosítása, a munkabér összegét (beleértve az alapbért és az egyéb bérelemeket is) a munkáltató egyoldalúan nem módosíthatja. A munkabér emelése a gyakorlatban nem okoz problémát. Ha mégis elmaradna az írásba foglalás, de a munkavállaló felveszi a bérét, azt hozzájárulásnak kell tekinteni.

A munkaszerződés módosítására irányuló

ajánlatot a munkavállaló nem köteles elfogadni, a visszautasítás pedig nem képezheti a felmondás jogszerű indokát. Előfordulhat, hogy a munkáltató nem tudja az eredeti munkaszerződésnek megfelelő feltételek mellett foglalkoztatni a munkavállalót, és a felmondás közlése előtt egy módosítási ajánlattal (például munkakör, munkahely) igyekszik elkerülni a jogviszony megszüntetését, de ebben az esetben sem képezheti a felmondás indokát a módosítási ajánlat elutasítása.

Lényeges szabály, hogy a munkaviszony alanyai tekintetében a munkaszerződés nem módosítható, ugyanis az már új munkaviszonynak számít. Próbaidő kikötésére csak a munkaviszony létesítésekor van lehetőség, későbbi időpontban kizárt. A vonatkozó bírói gyakorlat szerint a próbaidő kikötését a munkába lépést követően akár néhány napos késedelemmel sem lehet joghatályosan pótolni (BH2005.441.), azaz a munkaszerződés ilyen irányú módosítása sem lehetséges (akkor sem, ha ahhoz a munkavállaló hozzájárult).

Hajdu-Dudás Mária, munkajogász

AJÁNLÓK

Tilos a próbamunka! Hogyan lehet tesztelni a leendő dolgozót?

A próbaidő kikötésével a munkáltató és a munkavállaló lehetőséget nyer arra, hogy „kipróbálják” egymást, és e próba sikerétől vagy sikertelenségétől teszik függővé a munkaszerződés hatályának megszűnését. Kérdés, hogyan, és meddig lehet jogszerűen kikötni a próbaidőt, ennek tartama alatt hogyan szüntethető meg a munkaviszony, kiadható-e szabadság.

A munka törvénykönyve (Mt.) 45. § (5) bekezdése szerint a felek a munkaszerződésben a munkaviszony kezdetétől számított legfeljebb három hónapig terjedő próbaidőt köthetnek ki. Ennél rövidebb tartam kikötése esetén a felek a próbaidőt meghosszabbíthatják legfeljebb egy alkalommal, de összességében így sem haladhatja meg a három hónapot. Kollektív szerződés rendelkezése alapján a próbaidő tartama legfeljebb hat hónap lehet (Mt. 50.§ (4) bekezdés).

Próbaidő kizárólag a munkaszerződésben köthető ki, írásban. Erre csak a munkaviszony létesítésekor van lehetőség, későbbi időpontban már nincs. A vonatkozó bírói gyakorlat szerint a próbaidő kikötését a munkába lépést követően akár néhány napos késedelemmel sem lehet joghatályosan pótolni.

Próbaidő köthető mind határozott, mind

határozatlan tartamú munkaviszony létesítésekor. Annak sincs akadálya (azonban célszerű körültekintően eljárni), hogy rövidebb határozott időtartamú munkaviszony esetén a próbaidő és a munkaviszony időtartama azonos legyen, így előfordulhat, hogy a felek három hónapra létesítenek munkaviszonyt, és a próbaidő tartamát is három hónapban határozzák meg.

Dr. Hajdu-Dudás Mária

A teljes cikket elolvashatja itt!

<http://ajanlo.adozona.hu/probamunka>

Cégvezetők, figyelem! Hét dolog, amitől égne a könyvelők haja

A forgóeszközök – például a készletek, követelések, értékpapírok – könyvelésekor gyakoriak az olyan hibák, amelyek a beszámoló készítésekor még korrigálhatók.

A forgóeszközök körében a készletek legendásan sok könyvelési hiba forrásai. Ezek közül az alábbiakban csak néhányat emelek ki.

A készletekre adott előlegek kapcsán sokan megfélemedeznek a számviteli törvény (Szt.) 28. § (4) bekezdésében előírtakról, azaz arról, hogy a készletekre adott előleget a levonható előzetesen felszámított áfát nem tartalmazó összegben kell az Adott előlegek számlacsoportban kimutatni. Sokszor e tételeket elmulasztják összevetni a szállítói teljesítésekkel.

Akadnak problémák a leltározással kapcsolatban is. Gyakori a leltárszabályzat hiánya, illetve a más cégtől „átvett”, az internetről szabadon letölthető minták használata, amelyeket nem igazítottak az adott vállalkozás tevékenységére, körülményeire. Sok hiba alapja a leltárhíányok elszámolása, csökkent értékű készletek teljes értékű felvétele, leértékelés-, selejtezés-, leltártöbblet rendezése is.

Sinka Júlia, okleveles adószakértő

A teljes cikket elolvashatja itt!

<http://ajanlo.adozona.hu/forgoeszkoz>

Ők szerezhetnek korhatár előtti nyugdíjszerű ellátást

Már két éve, hogy nem állapíthatók meg a korábbi klasszikus korhatár előtti ellátások (például kordedvezményes, korengedményes vagy előrehozott öregségi nyugdíj). Átmeneti szabályok alapján azonban más címszó alatt meghatározott feltételek teljesítése esetén kapható korhatári előtt nyugdíjszerű ellátás.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) vonatkozó

rendelkezései szerint öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki a születési évének megfelelő öregséginyugdíj-korhatárt betöltötte, és legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint azon a napon, amelyről kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregséginyugdíj-korhatár

- 1952. január 1-je előtt született jogosult esetében a betöltött 62. életév,
- 1952-ben született jogosult esetében a 62. életév betöltését követő 183 nap,
- 1953-ban született jogosult esetében a betöltött 63. életév,
- 1954-ben született jogosult esetében a 63. életév betöltését követő 183 nap,
- 1955-ben született jogosult esetében a betöltött 64. életév,
- 1956-ban született jogosult esetében a 64. életév betöltését követő 183 nap,
- 1957-ben vagy azt követően született jogosult esetében a betöltött 65. életév.

2012. január 1-jétől a jogalkotók átalakították a társadalombiztosítási ellátórendszert, ezen időponttól nem állapítható meg nyugdíjkorhatár betöltése előtt korhatár előtti öregségi nyugdíj (például előrehozott öregségi nyugdíj, korengedményes nyugdíj, korengedményes nyugdíj stb.).

Winkler Róbert, nyugdíjszakértő

A teljes cikket elolvashatja itt!

<http://ajanlo.adozona.hu/nyugdijyszeru>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Kkt. ügyvezetője elhunyt, mi a könyvelő teendője?

Kkt. ügyvezetője elhunyt, vannak örökösök, de míg a hagyatéki eljárás lezajlik, addig a bevallásokkal, mérleggel mi a teendő? Kkt.-nek még egy tagja van, kisebb tulajdonrészrel.

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) rendelkezik arról, hogy mi a teendő, ha a kkt. tagjainak száma egy főre csökken, s külön kitér arra, ha ez haláleset miatt következik be.

A törvény szerint, ha tagsági jogviszony

megszűnése (a haláleset ilyennek minősül) folytán a társaság tagjainak száma egy főre csökken, a társaság csak akkor szűnik meg, ha hat hónapos jogvesztő határidőn belül nem jelentenek be a cégbíróságnál új tagot. Az új tag belépéséig, illetve a kényszertörési eljárás megindításáig az egyedüli tagot akkor is a társaság üzletvezetésére és képviselésére jogosultnak kell tekinteni, ha korábban nem minősült annak (105. § (1)-(2) bekezdés). Ebből következően a hat hónap elteltéig, illetve a kényszertörési eljárás megindításáig a beszámolót (ha ezen időszakban befejeződik az üzleti év), az adóbevallásokat az általános előírások szerint kell teljesíteni. E rendelkezés összefügg azzal, hogy a Gt. előírása szerint a meghalt tag örököse a társaság tagjaival történt megegyezés alapján a társaságba tagként beléphet (103. §).

Ha a hat hónap eltelt, akkor a cégbíróság (természetesen, ha korábban nem történt új tag bejelentése, végelszámolás elrendelése és befejezése, nincs folyamatban felszámolási eljárás, átalakulás) kényszertörési eljárást rendel el a kkt.-val szemben a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Cégtv.) 116. § (1) bekezdésének d) pontja alapján. A kényszertörési eljárás kezdőnapját megelőző nap az üzleti évet záró mérlegfordulónapnak minősül (Szt. 11. § (10) bekezdés). A kényszertörési eljárás alá került cég gazdasági tevékenységet nem végezhet. A kényszertörési eljárás során a cég legfőbb szerve nem dönthet a cégnek a kényszertörési eljárás alatti működtetéséről, a kényszertörési eljárás megszüntetéséről, valamint a cég átalakulásáról. A kényszertörési eljárás kezdő időpontját követően a cég szervei nem hozhatnak a kényszertörési eljárás céljával ellentétes döntéseket (Cégtv. 116. § (3) bekezdés).

A kényszertörési eljárás során a vezető tisztségviselő köteles az Art. szerint az adókötelezettségeket teljesíteni, valamint a kényszertörési eljárást megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal, számviteli beszámolót készíteni, majd a számviteli törvényben foglaltak szerint letétbe helyezni és közzétenni. A számviteli beszámolót nem kell a jóváhagyásra jogosult testületnek elfogadnia (Cégtv. 117/A § (2)-(3) bekezdés).

A gazdasági társaság társaságiadó-alanyisága a kényszertörési eljárás napjával megszűnik (Tao. 5. számú melléklet 8. pont). Ennek megfelelően a kényszertörési eljárást megelőző nappal készített beszámoló alapján a jogutód nélküli megszűnés szabályai szerint készíti el a cég a társaságiadó-bevallást. A bevallási kötelezettséget az Art. 33. §-a szerint a kényszertörési eljárás kezdő időpontját

követő 30 napon belül kell teljesíteni. Kényszertörési eljárás esetén a tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát követően, a megszűnésig teljesítendő bevallási kötelezettséget az általános rendelkezések szerint kell teljesíteni.

Pölöskei Pálné,
okleveles könyvvizsgáló

Külföldi rendszámú céges személygépkocsi bérleti díjának áfája

Állásfoglalást szeretnénk kérni a következő kérdésben: cégünk külföldi rendszámú személygépkocsit bérel külföldi, közösségi adóalanytól. Nyílt végű lízingeről, tartós bérleti díjról van szó. Szeretnénk tudni, hogy a bérleti díj áfáját levonhatjuk-e? Ennek levonási jogát kell-e valamilyen dokumentummal alátámasztanunk, vagy elég annyi, hogy mi a szóban forgó személygépkocsit csak üzleti célból használjuk? Ha nem vonhatjuk le az áfát, akkor viszont a 1465-ös áfabevallás mely soraiban kell ezt a szolgáltatás-igénybevételt feltüntetnünk, illetve az A60-as összesítő nyilatkozatot ki kell-e töltenünk?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Igen, a személygépkocsi bérbevételét terhelő áfa 2012. január 1-jétől kezdődően tárgyi típusú korlátozás nélkül az általános szabályok szerint levonható. Az áfalevonás jogszerűségének dokumentálására szintén az általános szabályok az irányadók. Ez azt jelenti, hogy a személygépkocsi bérbevételének a bérbevevő áfaköteles termékértékesítésben vagy szolgáltatásnyújtásban megtestesülő gazdasági tevékenység végzéséhez kell kapcsolódnia. Ennek teljesüléséhez megfelelő a más adónemben – például az szja szerint – vezetett útnyilvántartás.

Természetesen az összesítő nyilatkozatot (14A60) erről a szolgáltatás-igénybevételről be kell nyújtani, amennyiben a bérbevétel nem számít az áfatörvény alkalmazásában rövid időtartamúnak (44. § (4) bekezdés b) pontja), minthogy a tranzakció ekkor a teljesítés helyének meghatározása szempontjából az áfatörvény 37. § (1) bekezdése alá tartozik, és a Közösség más tagállamában letelepedett bérbeadó forgalmiadó-alany minden valószínűség szerint – áfaregisztráció hiányában – áfa fizetésére nem kötelezhető. Ha viszont az előzőek szerint rövid időtartamúnak minősül, akkor nem kell összesítő nyilatkozatot benyújtani.

dr. Csobánczy Péter ►

Iparüzési adó alapjának megosztása katas vállalkozás esetén

Főállású katas egyéni vállalkozó vagyok, székhelyem saját lakás, nem végzek gazdasági tevékenységet, bejelentett telephelyemen dolgozom. Tevékenységem fordítás, könyvelés, tárgyi eszközöm nincs. Hogyan kell megosztanom az iparüzési adó alapját a székhely és a telephely között, ha a bevétel 0 százaléka keletkezik a székhelyen? A helyi adókról szóló törvény szerint „a magánszemély vállalkozó esetében az önmaga után elszámolt személyi jellegű ráfordítás címén – az említett törvényekben foglaltaktól függetlenül – 500 ezer forintot kell figyelembe venni”. Katás vállalkozó lévén esetemben mi számít személyi jellegű ráfordításnak? A tételes adó? Mert annak összege éves szinten 600 ezer forint, tehát az adóalap 83 százaléka utáni adót kellene a székhely szerinti városnak fizetnem, ahol nem végzek tevékenységet, és a maradék 17 százalék utánit a telephely szerinti városnak?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 3. számú melléklete alapján az iparüzési adót úgy kell megosztani a székhely és telephely között, hogy nulla érték ne jöhessen ki.

Ha nem választott tételes egyszerűsített adóalap-megállapítást, akkor magánszemély vállalkozóként 500 ezer forint összeget kell figyelembe vennie önmaga után személyi jellegű ráfordításként. Ez vonatkozik a katas vállalkozókra is, mert kivételt a törvény nem állapít meg.

Ezt az összeget kell úgy megosztania, hogy nulla forint alapot nem állapíthat meg a székhelyen sem.

Egyébként pedig a személyi jellegű ráfordítást ott kell figyelembe venni, amely telephelyhez a munkát végzők tartoznak, teljesen ahol a munkát végzik. De van egy másik fontos szabály is, mely szerint egyéni vállalkozó esetén legalább 10 százalékot a fenti összegből a székhelyhez kell számítani.

Álláspontom szerint akkor jár el jogszerűen, ha az 500 ezer forintból 50 ezer forintot a székhelyhez, 450 ezer forintot pedig a telephelyhez társít. Így az adóalap 90 százalékát a telephelyéhez kötvé fogja megállapítani.

Szipszer Tamás, adótanácsadó

Önrevízió családi kedvezmény miatt

Mi a teendő akkor, ha a magánszemély most fedezte fel, hogy a 2012-es szja-bevallásában nem érvényesítette a családi kedvezményt? Lehet önrevíziózni emiatt?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kérdéses bevallás önellenőrzéssel helyesbíthető.

Az Art. szabályozza az önellenőrzés lehetőségét. Ezzel kapcsolatosan a törvény 49. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy nincs helye önellenőrzésnek, ha az adózó a törvényben megengedett választási lehetőséggel jogszerűen élt, és ezt az önellenőrzéssel változtatná meg.

Az szja-törvény 29/A–/B §-aiban részletezett családi kedvezmény az összevont adóalapot csökkentő kedvezmény.

Az adóalap csökkentése nem választási lehetőségek közül való választás, hanem az összevont adóalap számítását érintő szabály az adótörvénynek. Így a kérdésben vázolt esetben az adóalap helytelen megállapításáról van szó, ami nem esik az önellenőrzés tiltásai közé, így az önellenőrzésnek nincsen akadálya.

Sinka Júlia, okleveles adószakértő

Evás jövedelem igazolása

Érdeklődni szeretnék, hogy mivel hitelfelvétel miatt igazolásra van szükségem az evás bt. belfeljárásánál, hogyan tudom igazolni a megszerzett jövedelmet. A NAV ad-e ki erről igazolást, illetve ha igen, milyen nyomtatványon lehet ezt kérni, mivel a sima jövedelemigazolás ezt nem tartalmazta?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kérdésben szereplő problémára csak a tényállás teljeskörű ismerete mellett adható igazolt válasz.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 85/A § (1) bekezdése kimondja, hogy az adó-, együttes adó-, jövedelem- és illetőségigazolást (a továbbiakban együtt: adóhatósági igazolás) az adóhatóság hatáskörében eljárva, a nyilvántartásában szereplő adatok alapján, a kiállítás napján fennálló állapotnak megfelelő, az adózó által kért és a jogszabályban előírt adattartalommal állítja ki.

Az Art. 58/A § (9) bekezdése szerint a jövedelemigazolás a kiállítás napján fennálló állapotnak megfelelően adóévenként tartalmazza az adózó által bevallott, illetve a munkáltatói, utólagos adómegállapítás, valamint a soron kívüli adómegállapítás útján megállapított, összevont és elkülönítetten adózó jövedelmet, valamint a jövedelem után keletkező személyi jövedelemadó, a különadóalap után a különadó, illetve az egyszerűsített közteher-viselési hozzájárulás (ekho) szerint adózott bevétel összegét és az ekhofizetési kötelezettséget. Arra az adóévre vonatkozóan, amelyben az adózó adónyilatkozatot nyújtott be, a jövedelemigazolás a családi kedvezménnyel nem csökkentett összevont adóalap és valamennyi bevallási kötelezettséggel járó külön adózó jövedelem együttes összegét, valamint az adózó személyi jövedelemadó-kötelezettségét tartalmazza.

Ha az adózó az egyszerűsített vállalkozói adó alanya, a jövedelemigazolás adóévenként tartalmazza az evaalanyiság körében megszerzett összes bevételt és az ezután megállapított adót (evát), egyebekben az evaalapot nem képező jövedelemről (bevételekről) az egyébként irányadó szabályok szerint állítja ki az adóhatóság a jövedelemigazolást. Az adózó adóalapja és adója utólagos, illetve soron kívüli adómegállapítás keretében történt megállapításának kivételével jövedelemigazolás nem adható ki, ha az adózó személyi jövedelemadóról vagy egyszerűsített vállalkozói adóról nem nyújtott be bevallást, nyilatkozatotban nem kérte a munkáltatói adómegállapítást.

A fentiek alapján tehát adózó jogosult kérni az adóhatóságtól jövedelemigazolás kiállítását, amelynek érdekében a NAV honlapján elérhető „Igazol” nyomtatványt kell megfelelően kitölteni és az adóhatóságnak benyújtani.

dr. Verbai Tamás, jogász

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető